

Doc. GA47/LC47/REP/16/tr

**KEİPA GENEL KURULU KIRK YEDİNCİ OTURUMU
HUKUKİ VE SİYASİ İŞLER KOMİSYONU**

RAPORU*

**« KEİ Üye Devletlerindeki Mültecilerin, Yerlerinden Edilen İnsanların ve Düzensiz
Göçmenlerin Sorunları – Siyasi Durum »**

Raportör: Sn. Vlad Nistor, KEİPA Romanya Delegasyonu Başkanı,
Komisyon Üyesi

* *Bu Metin, 23-24 Mart 2016 tarihlerinde Atina'da gerçekleştirilen Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Kırk Yedinci Toplantısında değerlendirilmiş ve kabul edilmiş ve 29-30 Haziran 2016 tarihlerinde Moskova'da Kırk Yedinci Genel Kurul tarafından onaylanmıştır.*

I. GİRİŞ

1. 5 Ekim 2015 tarihinde Varna'da gerçekleştirilen, Komisyonun Kırk Altıncı Toplantısı, mülteci sorununun aciliyetinin ve karmaşıklığının altını çizmiş ve bu bağlamda mültecilerin sorunlarını, üç KEİPA komisyonu çerçevesinde ele almaya ve ekonomik, sosyal ve siyasi yönlerini incelemeye karar vermiştir¹.
2. KEİPA Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu, bu karar doğrultusunda, "KEİ Üye Devletlerindeki Mültecilerin, Yerlerinden Edilen İnsanların ve Düzensiz Göçmenlerin Sorunları – Siyasi Durum" konulu Raporu'nu hazırlamıştır. Bu Rapor, Komisyon'un 23-24 Mayıs 2016 tarihlerinde Atina'da gerçekleştirilen Kırk Yedinci Toplantısına ve 29-30 Haziran 2016 tarihlerinde Moskova'daki Kırk Yedinci Genel Kurulu Oturumuna sunulmuştur.
3. Mültecilerin zor durumu, kişilerin ve ülkelerin temel çıkarlarını etkilediği için, ciddi ve tedirgin edici bir sorun haline gelmiştir. Bu sorun, ilgili ülkelerin yabancı ve yurtiçi politikalarında büyük öneme sahiptir ve önerilen çözümler, toplumdaki demokratik gelişimin seviyesini göstermektedir.
4. BM Mülteciler Yüksek Komiseri'nin (UNHCR) Haziran'da Cenevre'de yayınlanan Küresel Eğilimler Raporu'na göre, ülke içinde yerlerinden olmuş kişilerin sayısı 2014 yılında 59.5 milyon kişiye ulaşmıştır ki bu sayı 2013'deki rakamlardan 8.3 milyon daha fazladır. Uzmanlar, silahlı çatışma, zulüm ve doğal afetler nedeniyle evlerini terk eden insanların sayısındaki daha önce emsali görülmemiş yüksek artış oranına dikkat çekmektedirler. Bu sayılar kendi başlarına bir iz bırakmaktadır ancak her bir hikayenin ve sayının, insanların yaşamları, duyguları, üzüntüleri ve cefasını temsil ettiği göz önüne alındığında, durum çok daha dramatik hale gelmektedir.
5. Şu anda, uluslararası göç, ekonomik, siyasi ve demografik süreçlerin yanı sıra ulusal ilişkiler de dahil olmak üzere toplumun bütün yönlerini etkileyen karmaşık bir olay teşkil etmektedir. Artan sayıda kolluk güçleri, polis, mahkemeler, savcılar, sınır güçleri ve diğer devlet kurumlarının yanı sıra sivil toplum kuruluşlarının (STK'lar) temsilcileri, yetkileri çerçevesinde, mültecileri ilgilendiren çeşitli sorunları çözme gereğiyle karşı karşıya kalmaktadır.
6. Raporda; Ermenistan, Azerbaycan, Bulgaristan, Gürcistan, Yunanistan, Moldova, Romanya, Rusya, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna ulusal delegasyonlarının sağladığı bilgiler kullanılmıştır. Ayrıca, KEİPA Uluslararası Sekreteryası tarafından İnternetteki diğer ilgili kaynaklar aracılığıyla referans materyaller temin edilmiştir.

II. KEİ ÜYE DEVLETLERİNDEKİ MÜLTECİLERİN SORUNLARI - SİYASİ DURUM

7. Mevcut göç akışlarından doğan sorunlar, ülkeler arasındaki siyasi ilişkileri etkileyen bir çok boyuta sahiptir. Günümüzün gerçekliği haline gelmiş olan mülteci sorunlarının kökü tarihe dayanmaktadır - yüzyıllardır, ana vatanlarında yaşamaları tehlike altında kalmış olan kişiler, daha barışçıl, müreffeh ve güvenli ikamet yerleri arayışı ile ülkelerinden kaçmışlardır.
8. Uluslararası terörizmdeki keskin yükseliş, küresel iklimin bozulması, nüfus çoğalması, kaynak ve gıda kıtlığının yanı sıra mevcut çatışmaların kızışması ve yeni çatışmaların

¹ Bkz. KEİPA Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu'nun "KEİ Üye Devletlerindeki Mültecilerin Yerlerinden Edilen İnsanların ve Düzensiz Göçmenlerin Sorunları - Ekonomik Durum" konulu Raporu ve KEİPA Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu'nun "KEİ Üye Devletlerindeki Mültecilerin Sorunları - Ekonomik Durum" konulu Raporu

ortaya çıkması da dahil olmak üzere, artan küresel tehditler ve güvenlik sorunları bağlamında, potansiyel mültecilerin sayısı yalnızca artmaktadır. Ortaya çıkan durum, milyonlarca insanın, temel insan haklarından biri olan, evde güvenli ve barışçıl bir yaşam sürdürme hakkının, uygulanmasına izin vermemektedir. Dolayısıyla, günümüzde uluslararası toplum, Asya ve Afrika'dan çıkıp AB'ye doğru yol alan yüzbinlerce mültecinin akışı ile ortaya çıkmış olan kriz esnasında özellikle vahim bir hal almış olan, mültecilerin bir takım sorunlarını çözmek için yollar aramalıdır.

9. Geçmiş yıllarda, Avrupa'da sığınma arayan insanların sayısı kayda değer bir artış göstermiştir. Avrupa hükümetleri ise, olası sığınmacıların istenmeyen girişlerini önlemek adına gittikçe daha sıkı yasa ve yönetmelikleri hayata geçirmeye başlamıştır. AB göç politikasının hükümleri (Dublin Anlaşması, - en son değişiklik Temmuz 2013-) uyarınca, mülteci statüsü için başvuranların, ilk girdikleri ülkede sığınma talep etmiş olmaları gerekmektedir. Mevcut şartlar altında, mülteciler, AB'ye başlıca, fiziksel olarak daha fazla kişiyi kabul edemeyecek olan, Yunanistan ve İtalya üzerinden girdikleri için bu kural çalışmamaktadır. Ayrıca, çoğu başvuru sahiplerinin kendileri, daha sıkı mevzuata sahip olan ve mülteciler için daha az yardım, maaş ve sosyal yardıma sahip olan ekonomik açıdan daha az kalkınmış ülkelerde başvuru yapmak istememektedir. On binlerce Suriyeli, Balkanlar üzerinden Akdenizi aşarak Avrupa'ya gitmektedirler.
10. Göç, günümüz toplumunun, değişmez bir parçası haline gelmiştir. Ancak, yaygın uluslararası göç modelinin etkisizliği, yüksek sayıda yasadışı göçmeni de beraberinde getirmektedir. Yasadışı göç akışları, milyonlarca insanı ilgilendirmektedir ve yeni dünya düzenini büyük ölçüde etkileyen, günümüz küresel göç sürecinin bir parçasıdır. Gelişmiş ve az gelişmiş ülkeler arasındaki artan uçurum, gelişmiş ve az gelişmiş ülkeler arasındaki demografik ve kaynak eşitsizlikleri, eşzamansız modernleşme süreçleri, az gelişmiş ülkelerden gelen göçü daha da artırmaktadır.
11. Avrupa Birliği Üye Ülkelerinin Dış Sınırlarının Yönetimi için Operasyonel İşbirliği Ajansı (FRONTEX) 2016 için yıllık risk analizini yayınlamıştır. Bu belge, mevcut durum hakkında detaylı bilgiler vermekte ve yetkili birimlerden uzmanlarla işbirliği içinde geliştirilmiş olan olası alternatif senaryolar sunmaktadır. Bu senaryolar, perspektif stratejik karar verme için araç olarak kullanılabilir. Yıllık risk analizi ayrıca Avrupa Birliğinin dış sınırlarındaki temel potansiyel sorunları belirlemektedir: göç akışlarındaki emsalsiz artış ve artan terör tehdidi.
12. Mültecilerin koruması ve sorunlarının çözümünün, hükümetlerin kendi başına veya özel hayırsever kuruluşlar yerine uluslararası toplum tarafından gerçekleştirilmesine ilişkin bakı açısı, Milletler Cemiyeti'nin zamanından kalmadır. 1945 yılında, Birleşmiş Milletler, Milletler Cemiyeti'nin yerini almıştır ve mülteci sorunlarının çözümünde yeni bir etap başlamıştır. 1948 yılında BM, "dünyada özgürlük, adalet ve barışın temeli" olarak İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni kabul etmiştir ve buna göre ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi veya diğer görüş, ulusal ve sosyal köken ayrımı olmadan, bütün insanlar özgür ve onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 1. oturumunda, Birleşmiş Milletlerin mültecileri desteklemek için olan faaliyetleri için olan temeli belirleyen kararı kabul etmiştir. Yeni organ olan Uluslararası Mülteci Örgütü (IRO) kurulmuştur ve 1951 yılında BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) bunun yerini almıştır. UNHCR'nin yönetmeliği, başlıca görevleri düzenlemekte ve bunlardan en önemlisi uluslararası mülteci korumasını sağlamak ve mülteci sorunları için dayanıklı çözümler aramaktır.
13. UNHCR'nin faaliyetlerindeki kilit rol, Mültecilerin Statüsüne ilişkin 1951 Sözleşmesi tarafından oynanmaktadır. KEİ üye ülkelerinin 12'si de bu Sözleşmeye taraflardır.

Hukuki açıdan bağlayıcı bir belgedir ve mültecilerle ilgili uluslararası yasanın temelidir. Yeni mülteci gruplarının ortaya çıkması ile birlikte, Mültecilerin Statüsüne ilişkin Protokol 1967 yılında yürürlüğe girmiştir (KEİ üye ülkelerinin 12'si de bu Protokole taraftır).

14. İki kez Nobel Barış Ödülü'ne layık görülmüş olan UNHCR'nin faaliyetleri, dünya toplumu için önemlidir ve şu hususları içerir: mültecilerin, mülteciler ile ilgili sözleşmelere ve mevzuata erişiminin teşvik edilmesi ve bunların hükümlerinin hayata geçirilmesi; tanınmış uluslararası yasal standartlar uyarınca mültecilerin muamelesinin güvence altına alınması; mültecilere sığınma güvencesi verilmesi ve kaçtıkları ülkeye zorla geri gönderilme olasılıklarının ortadan kaldırılması; gönüllü geri dönüş, yerel entegrasyon veya üçüncü ülkede yeniden yerleştirme vasıtasıyla mültecilerin problemlerine çözüm bulmalarına yardımcı olunması; evlerine dönüşleri üzerine dönen kişilere reentegrasyon yardımı yapılması; başvurmaları halinde ülke içinde yerinden olmuş kişilere koruma ve yardım sağlanması.
15. Mülteci içeren yeni durumlar ortaya çıktıkça ve mültecilerin sorunlarına ilişkin çözümler bulunduğunda, UNHCR'nin dünyadaki varlığının haritası hızla değişmektedir. UNHCR, mülteci korumasını güvence altına alma çabalarında, hükümetler ve bölgesel kuruluşların yanı sıra uluslararası ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapmaktadır. UNHCR, gıda kaynağı (FAO), sağlık hizmetleri (WHO), eğitim (UNESCO), çocuklara sosyal yardım (UNICEF) ve mesleki eğitim (ILO) gibi konularda diğer BM kuruluşlarının deneyimlerinden faydalanmaktadır. UNHCR ayrıca Birleşmiş Milletler sistemi dışındaki kuruluşlar ile işbirliği yapmaktadır: Uluslararası Göç Örgütü (IOM), Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC), Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu (IFRC).
16. Mültecilerin haklarına, genellikle mültecilerin muamelesi için temel standartları belirleyen uluslararası belgelerde yer verilmektedir. Mültecilerin uluslararası koruması, kabul gören uluslararası standartlar ile uygun olarak, haklarını, güvenliklerini ve refahlarını güvence altına almak için, sığınmacılar adına veya mülteciler adına ülkeler veya UNHCR'nin gerçekleştirdiği eylemlerdir. UNHCR Tüzüğü, 1951 Sözleşmesi ve 1967 Protokolü çerçevesindeki uluslararası koruma ile verilen hakların yanı sıra, bütün mülteciler, BM Sözleşmesi ve İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde ifade edilen temel insan haklarına sahiptir. Bunlar; yaşama, özgürlük ve kişisel güvenlik hakkı, yasal koruma hakkı, düşünce, vicdan ve inanç özgürlüğü hakkı, mülk edinme hakkı ve serbest dolaşım hakkıdır. Ancak, mültecilerin toplu halde girişleri sırasında, güvenlik ve yerel hakların korunmasına ilişkin endişeler, belirli kısıtlamaların getirilmesine yol açabilir. Aynı zamanda, mülteciler ve yerinden olmuş kişilerin, sığındıkları ülkeler konusunda sorumlulukları vardır: kamu düzeninin korunmasına diyor olarak ülkenin yasa ve yönetmeliklerine uymak zorundadırlar.
17. Mülteciler, diğer vatandaşlar gibi, temel insan haklarına sahiptir. Bu haklar, KEİ üye ülkeleri de dahil olmak üzere, birçok ülke tarafından imzalanmış ve onaylanmış olan bir takım bölgesel sözleşmeler de dahil, çeşitli uluslararası belgelerde belirtilmiştir. Bu belgelerin en önemlileri: Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme (1965); Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi (1966); Ekonomik, Sosyal Ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (1966); BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi (1979); BM İşkence Ve Diğer Zalimane, Gayri İnsani veya Küçültücü Muamele Veya Cezaya Karşı Sözleşme (1984); BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (1989).

18. Avrupa Konseyi, mülteci koruması meseleleriyle ilgili birkaç belgeyi kabul etmiştir. Bunlardan en önemlileri, Mülteciler için Vize Muafiyetiyle ilgili Avrupa Anlaşması; Mülteciler için Sorumluluğun Devriyle ilgili Avrupa Anlaşması; fiili mültecilerle ilgili 773 sayılı Tavsiye Kararı (1976); Sığınma Hakkıyla ilgili 817 sayılı Tavsiye Kararı (1977); Risk Altında Olan Kişilere Sığınma Verilmesi Kararı 14 (1967); Sığınmaya İlişkin Ulusal Süreçlerin Uyumlaştırılmasına İlişkin R16 sayılı Tavsiye Kararı (1981); Resmi Olarak Mülteci Sıfatıyla Tanınmamış Olan Kişilerin Korunmasına İlişkin Tavsiye Kararı (1984); Avrupa Havaalanlarına Gelen Sığınmacılarla İlgili Yönetmelik Hakkındaki Tavsiye Kararı (1994).
19. Bir mülteciye sığınma vererek herhangi bir ülke bu mülteciyi sınır dışı edilmeden koruma, mültecilerin insan haklarına saygı gösterme ve bunun korunmasını güvence altına almanın yanı sıra, en iyi çözüm bulunana kadar topraklarında kalmayı güvence altına alma sorumluluğunu üstlenir. Mültecilerin ortaya çıkması halinde, hem sığınma veren ülkeler hem de diğer ülkeler, mülteci akışlarının nedenlerini durdurmak ve mülteci koruması için müşterek sorumluluk almak için birlikte çalışmak zorundadırlar. İç anlaşmazlıkların, uluslararası bir mülteci sorununa yol açtığı zaman, çatışmadaki ülkenin barış ve güvenliğinin yeniden sağlanması için bütün ülkelerin ve özellikle komşu ülkelerin sorumluluğu önemlidir. Mülteci krizi halinde, sığınma veren ülkeler omuzlarına en ağır yükü alırken, hem bölgedeki hem de bölge dışındaki diğer ülkeler, gerekli olduğunda mültecilere yardım etmek ve korumak adına mali ve materyal yardımı sağlayarak sorumluluğu paylaşabilirler.
20. Bağımsız statüleri nedeniyle, genellikle STK'lar mekana ilk gelenlerdir ve pürüz çıkması halinde yardımcı olurlar. Ayrıca, nüfuzlarını kullanabilir ve bireylerin kaderlerini doğrudan etkileyebilir, ulusal veya uluslararası kuruluşlar veya diğer STK'ların ilgisini sorunlara çekerek koruma ihtiyacı olan mültecilere yardımcı olabilir; kamu ve basını şu ihtiyaçlar hakkında uyarabilir; bireyler, devlet ve yerel yetkililer ve kamu arasında uluslararası standartlarla ilgili bilginin yayılması; mültecilere hukuki ve sosyal konularda danışmanlık; eğitim programları; menşe ve sığınılan ülkede insan haklarına uyulması. STK'lar bu değerli hizmetleri, genelde gerçekleştirdikleri eylemlerin türleri ne olursa olsun, sunabilirler.

KEİ Üye Devletlerindeki Durum

21. **Ermenistan**'da, 1999 yılına kadar, mültecilerin haklarının korunması, mültecilere barınak, istihdam, maaş, ödenek ve diğer acil sorunlarına çözüm sağlamaya yönelik yaklaşık 150 Yönetmelik çerçevesinde Ermenistan Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi ve Ermenistan Cumhuriyeti Hükümeti denetimi altında olmuştur. 3 Mart 1999 tarihinde, Ermenistan Cumhuriyeti Milli Meclisi, mülteci statüsü arayan kişilerin Ermenistan Cumhuriyeti topraklarına geçici yerleştirilmeleri, mülteci statüsü verilmesi veya reddi, mülteci statüsünün kaybedilmesi için prosedür ve şartların yanı sıra mülteci sorunlarından sorumlu devlet organının yetkilerini, mülteci statüsü adayının hakları ve yükümlülüklerini, bunların hukuki ve sosyal açıdan korunmaları için güvenceleri belirleyen "Mülteciler ile ilgili Yasa"yı kabul etmiştir.
22. Ermenistan Cumhuriyeti Milli Meclisi, uluslararası standartlar uyarınca mültecilerin haklarını genişletmek adına, 27 Kasım 2008 tarihinde "Mülteciler ve Sığınma ile ilgili" yeni bir yasa kabul etmiştir. Bu yasa, Ermenistan Cumhuriyeti'ndeki sığınmacıların yanı sıra, yabancı ülke vatandaşlarına, onaylı mültecilere ve vatandaşlık sahibi olmayan kişilere, uluslararası standartlar çerçevesinde daha geniş sosyal ve kültürel haklar tanımaktadır. Dahası, iş kanununa ilişkin konularda, Ermenistan Cumhuriyeti

vatandaşlığı gerektiren işler haricinde, Ermenistan Cumhuriyeti vatandaşları ile eşdeğer haklar tanınmıştır.

23. 2009-2010 döneminde 11 normatif kanun kabul edilmiştir, bunlardan 8'i Ermenistan Cumhuriyeti Hükümeti kararı ile kabul edilen Kararlar iken, 3'ü; göç hakkında yetkili devlet organının tanınması, sığınmacıların geçici barınma merkezlerine yerleştirilmesi, yaşam şartlarının sağlanması, sığınmacı belgesinin verilmesi, mülteci statüsüne sahip kişilere geleneksel seyahat belgelerinin verilmesi, Ermenistan Cumhuriyeti sınır geçiş noktalarında sığınma vermek için başvuruların kaydedilmesi hakkında bölüme ait normatif yasa olmuştur.
24. Ermenistan Cumhuriyeti Milli Meclisi, 26 Eylül 2001 tarihinde, "Siyasi Sığınma ile ilgili Ermenistan Cumhuriyeti Yasası"nı, ve siyasal zulüm altındaki yabancı ülke vatandaşları ve tanınmış kamu ve siyasal kişilerle ilişkileri ve bu kişilere Ermenistan Cumhuriyeti içerisinde siyasal sığınma verilmesi sorusuna çözümle ilgili olarak Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın anayasal hakkının uygulaması için yasal mekanizmaları belirleyen ilgili hükümet kararlarını kabul etmiştir. Bu yasa, yabancı ülke vatandaşları ile vatansız kişilere siyasal sığınma verme hakkı için temeli, prosedürü, bu hakların iptal edilmesini ve diğer ilgili ilişkileri düzenlemektedir. Ermenistan Cumhuriyeti Hükümeti Kararnameleri ile, sığınma başvurusunu, sığınma başvuruları, bu kağıtlara ekli bir liste, kayıt ve vaka yönetimi sayan ve bunun yanı sıra, sığınmacılara ve siyasal sığınma sahibi kişilere geçici konaklama ve gerekli yaşam koşullarını sağlayan, siyasal sığınma talep eden kişilere siyasal sığınma hakkı belgesi ve seyahat belgeleri verme için prosedürleri belirleyen bir yetkili hükümet organı kurulmuştur (Bölgesel İdare ve Acil Durum Halleri Bakanlığı Devlet Göç İşleri).
25. Ermenistan Cumhuriyeti Hükümeti, Ermenistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatının (hakları genişletmek adına) uluslararası standartlarla uyumlaştırılmasına ilişkin mültecilerin problemlerini çözmeye yönelik ve topluma etkili entegrasyonlarını sağlamak için olan tedbirleri kabul etmiş ve bu tedbirleri şu anda hayata geçirmektedir. 1993 yılında, Ermenistan Cumhuriyeti Yargıtayı Kararı ile, Ermenistan, mültecilerin haklarına ilişkin esas uluslararası belge olan Mültecilerin Statüsüne İlişkin 1951 Cenevre Sözleşmesi'ne taraf olmuş ve bunun çerçevesinde mültecilerin haklarının korunmasına ilişkin uluslararası vaatlerde bulunmuştur.
26. Şu anda, **Azerbaycan**'da, 1988-1994 yılları arasında zorla yerinden edilmiş, 1 milyon 200 binden fazla mülteci ve ülke içinde yerlerinden olmuş kişi (IDP) bulunmaktadır. Azerbaycan, kişi başına ülke içinde yerlerinden olmuş kişi (IDP) sayısı en yüksek olan ülkelerden birisidir. Dünyada her 120 kişiden biri mülteciyken, her 9 Azerbaycan vatandaşından biri mültecidir.
27. Mültecilerin, ülke içinde yerinden olmuş kişilerin ve sığınmacıların sosyal problemlerini çözerken operasyonel yönetim sağlamak amacıyla, 1998 Kasım ayında, Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu içerisinde, Mülteciler ve Ülke İçinde Yerinden Olmuş Kişiler için Devlet Komisyonu Başkanlığı makamı kurulmuş ve ülkenin Başbakan Yardımcısı bu görevi üstlenmiştir. Geçtiğimiz yıllarda, mültecilerin, ülke içinde yerinden olmuş kişilerin ve sığınmacıların sosyal problemlerinin çözülmesi için gerekli yasal çerçeve, uluslararası standartlara uygun bir şekilde hayata geçirilmiştir; ülkenin Cumhurbaşkanı 96 karar ve talimat imzalamış, Bakanlar Kurulu 368 karar ve talimatı kabul etmiş ve Milli Meclis 34 yasayı kabul etmiştir. Bunların arasında, 1998 yılında kabul edilen "Azerbaycan Cumhuriyeti Vatandaşlığı ile ilgili" Yasa; 1999 yılında kabul edilen "Mültecilerin ve ülke içinde yerinden olmuş kişilerin statüsü ile ilgili" Yasa; ve

"Ülke içinde yerinden olmuş kişiler ve bunlara eşdeğer kişilerin sosyal koruması ile ilgili" Yasa da vardır.

28. Ülkenin Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile, mülteci ve IDP'lerin yaşam koşullarını iyileştirmek ve istihdam oranlarını artırmak için hükümet programları başlatılmıştır. Bu tedbirlerin sonucu olarak hükümet programları başarıyla hayata geçirilmiş ve yeni tedbirlerin uygulanmasına devam edilmektedir. 2001 yılında, Petrol Fonu'nun ilk kaynakları, mülteci ve IDP'lerin yaşam koşullarının geliştirilmesi için harcanmıştır. 2007 yılında 12 mülteci kampı ortadan kaldırılmıştır. Bir bütün olarak, Hükümet Petrol Fonu tarafından tahsis edilen kaynaklar ve diğer para kaynakları ile, şimdiye kadar 30'dan fazla şehir ve semtte, toplamda 2.9 milyon metre karelik bir alana denk gelen ve eksiksiz sosyo-teknik altyapıya sahip 94 modern yerleşim yeri inşa edilmiştir.
29. Azerbaycan Cumhurbaşkanı, mülteciler ve yerinden olmuş kişiler için tasarlanmış olan eylemlerin tek bir merkezden koordine edilmesi, ilgili hükümet organları, uluslararası insai yardım kuruluşları, donör ülkeler ve mali kurumlar ile birlikte sosyal sorunların kapsamlı ve zamanında analizini sağlamanın yanı sıra sorunların çözüm yollarının belirlenmesi ve acil tedbirlerin alınması amacıyla Cumhuriyet Uluslararası İnsani Yardım Komisyonu'nun kurulması hakkında bir Kararname çıkarmıştır.
30. Şu anda, bu Komisyon, 21 uluslararası ve 14 yerel insani yardım kuruluşunun (daha öncesinde sayıları: 59 uluslararası ve 43 yerel kuruluşu) faaliyetlerini koordine etmektedir ve bu kuruluşlar vasıtasıyla, ülke içinde yerinden olmuş kişilerin ve halkın fakir bölümünün sosyal sorunlarını çözmeyi amaçlayan projeler hayata geçirilmektedir.
31. Bağışçı ülkelerin ve uluslararası kuruluşların temsilcilerinin katılımları ile, Azerbaycan'da, mültecilerin ve IDP'lerin sorunlarına atanmış olan bir seri uluslararası konferans tertiplenmiştir (24 Kasım 1994, 16 Ekim 1996, 18 Mayıs 2000, 17 Şubat 2004).
32. **Bulgaristan**'da, AB üye ülkelerinin topraklarına ve özellikle de Bulgaristan Cumhuriyeti'nin topraklarına giren göçmenlerin artan sayısı, insani bir krizin ortaya çıkmasına neden olan risklere sebep olmuştur. Bulgaristan'ın özel coğrafi konumu ve büyüyen krize sahip bölgeye olan yakınlığı, onu oldukça savunmasız bırakmaktadır. Dolayısıyla, göç baskısı ile başa çıkma sorumluluğunun bütün üye ülkeler tarafından üstlenilmesi önemlidir. Avrupa Komisyonu'nun bir Avrupa Sınır ve Sahil Güvenli Ajansı kurmaya yönelik son adımları da bu yöndedir, bu Ajans, mevcut Frontex'e göre önemli ölçüde genişletilmiş güce sahip olacaktır; ayrıca, Schengen Sınırlar Kanunu'ndaki bazı hükümleri değiştirmek için de adımlar atılmıştır.
33. Mülteci sorunlarına ilişkin yasal çerçeve, uluslararası, Avrupa ve ulusal seviyede yasa tasarruflarını içermektedir. Avrupa Birliği, mülteci yasasını, aşağıdakiler gibi bir takım direktif ve düzenlemeler ile düzenlemektedir: Üçüncü ülke yurttaşlarının veya ülkesiz kişilerin uluslararası koruma yararlanıcıları olarak yeterlilikleri, mülteciler veya ikincil koruma için uygun kişiler için tek çeşit statü ve sağlanan korumanın içeriği için standartlar hakkındaki Direktif 2011/95/EU. Uluslararası koruma için aday kabulü için standartların belirlenmesi Direktifi 2013/33/EU. Uluslararası korumanın verilmesi ve çekilmesi için yaygın prosedürler hakkındaki Direktif 2013/32/EU. Aile birleşimi hakkı ile ilgili Direktif 2003/86/EU. Yerinden olmuş kişilerin kitle halinde akışı halinde geçici koruma verilmesi için minimum standart ile ilgili ve bu kişilerin alınması ve bunun sonuçlarına katlanılmasına üye ülkeler arasındaki çaba dengesini teşvik eden tedbirler ile ilgili Direktif 2001/55/EU. Üye ülkelerden birinde konaklamakta olan bir üçüncü ülke yurttaşının veya ülkesiz kişinin uluslararası koruma başvurusunu incelemekten sorumlu üye ülkeyi belirlemek için kriterlerin ve mekanizmaların belirlenmesi ile ilgili Düzenleme

- (EU) 604/2013 (Dublin Düzenlemesi). Düzenleme (EC) No 1560/2003 (Dublin düzenlemesinin hayata geçirilmesi). Düzenleme (EU) No 118/2014 (Dublin düzenlemesinin hayata geçirilmesi). Eurodac'ın hayata geçirilmesiyle ilgili Düzenleme (EC) No 603/2013 Geniş kapsamlı BT sistemlerinin operasyonel yönetimi için bir Avrupa Ajansı kurulmasıyla ilgili Düzenleme (EU) No 1077/2011.
34. Sıgınma ve Mülteciler ile ilgili Yasa (LAR), sıgınma verilmesi için gerekli şartları ve sırayı belirlemektedir. 2013 yılında, Bulgaristan Cumhuriyeti Başbakanı'nın Talimatı ile, artan g  baskısının sonucunda ortaya çıkan kriz durumunu ele almak için Ulusal Operasyonel Merkez (NOH) kurulmuştur. 2014 yılında, Bulgaristan Cumhuriyeti'nde Uluslararası Koruma Verilmiş olan Kişilerin Entegrasyonu ile ilgili 2014-2020 yılları için Ulusal Strateji kabul edilmiştir. Bakanlar Konseyi'nin kararnamesi ile, Bakanlar Konseyinde G  ve Entegrasyon Ulusal Konseyi kurulmuştur.
35. 10 Temmuz 2015 tarihinde, H kومت, (2015-2020) G , Sıgınma ve Entegrasyon Ulusal Stratejisi'ni kabul etmiştir. Bu belge, Bulgaristan'daki uluslararası koruma yararlanıcılarının entegrasyonu ile ilgili Ulusal Strateji de dahil olmak üzere, 2008-2014 döneminde kabul edilmiş olan üç stratejiyi bir araya getirmektedir. Bu stratejinin asıl amacı, yasal güç ve entegrasyonun başarılı şekilde yönetimi için kapsamlı ve sürdürülebilir bir yasal ve kurumsal temel hazırlamanın yanı sıra, yasadışı göç  ngellemek ve bununla mücadele etmek, Bulgaristan'da uluslararası koruma talep eden ve alan kişilerin ihtiyaı olan hizmetlerin belirlenmesi ve sağlanması için bir siyasal ereve yaratmaktır. Kasım 2015'de, Dublin Düzenlemesi ve Eurodac Düzenlemesi'ne ilişkin olarak icra eylemleri gerçekleştiren devlet makamlarının sorumluluğu ve koordinasyonu ile ilgili yasa güncellenmiştir. Bu Yasa, İçişleri Bakanlığı ve Mülteciler Kamu Dairesi (SAR) arasındaki sorumlulukları, prosedürleri ve etkileşim yollarını yönetmektedir.
36. **Gürcistan**'da, mevzuat ve uluslararası yükümlülükler dahilinde, sıgınmacı, mülteci ve insani statü sahiplerinin çalışma hakkı vardır. Bu bakımdan, serbest meslek durumunda yabancılarla aynı sosyal haklara sahipken, başkası tarafından işe alınmaları durumunda Gürcistan vatandaşları ile aynı haklardan yararlanmaktadırlar. Sıgınmacılar, mülteciler ve insani statü sahipleri, Devlet Sağlık Programına dahil edilmişlerdir. Mülteci sorunları, Gürcistan 2016-2020 G  Stratejisine ve 2015 yılında onaylanan ilgili Eylem Planına dahil edilmiştir. Gürcistan 2016-2020 G  Stratejisi, g  ile ilgili sorunlara ilişkin kapsamlı h kومت politikalarını kapsarken, bunun Eylem Planı g  ile ilgili h kومت politikasının başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için detaylı eylemleri içermektedir. 2016-2020 G  Stratejisi, bütünleşik h kومت g  politikasını yansıtmaktadır. Eylem Planı ise, g  politikalarının başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için daha detaylı eylemleri tanımlamaktadır. G  stratejisi, sıgınmacı, mülteci ve insani statü sahiplerine ilişkin şu sorunları kapsamaktadır: sıgınmacı, mülteci ve insani statü sahiplerine başkent in yanı sıra bölgelerde entegrasyon programları ve devlet hizmetleri (eğitim, sağlık, vb) sağlanması; dil, kültür ve mevzuat temel ögeleri hakkındaki kapsamlı programın daha da geliştirilmesi ve eğitim sunulması; Martkopi'de fazladan bir resepsiyon merkezi aarak, sıgınmacılar için konaklama yerleri sağlanması.
37. Sıgınma ile ilgili meselelere, bir yanda Avrupa Birliği ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ve  ye devletler ve diğer yanda Gürcistan tarafından imzalanmış olan İşbirliği Anlaşması içerisindeki Gürcistan Ulusal Eylem Planında da yer verilmiştir. Gürcistan H kومتinin Eylem Planı, ayrıca Gürcistan'daki iltica sistemlerinin kurumsal ve yasal çerçevesinin iyileştirilmesinin yanı sıra sıgınma talep edenler, mülteciler ve insani statü sahiplerinin korunması da dahil olmak üzere iltica ile ilgili meseleleri içermektedir.

38. Gürcistan, iltica sistemini iyileştirme sürecinde uluslararası belgelerdeki uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmekte çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Gürcistan'ın, Avrupa Birliği ile aktif işbirliğine başlamış olduğu ve mevzuatını, İşbirliği Anlaşması, Vize Serbestleştirilmesi Eylem Planı çerçevesinin yanı sıra Vize Kolaylaştırılması ve Yeniden Kabul hakkında Gürcistan ve AB arasındaki anlaşmalar kapsamında, mevzuatını AB ile yakınlaştırmaktan sorumlu olduğu vurgulanmalıdır. Gürcistan, mevzuatını güçlendirme yolunda, iltica prosedürlerini geliştirmek, kitlesel akın durumlarıyla başa çıkmak, Statü Belirleme Prosedürlerini güçlendirmenin yanı sıra yararlanıcılar için entegrasyon haklarının garantiye alınması üzerinde çabalarda bulunmuştur.
39. Gürcistan, Prag Süreci, Doğu Ortaklığı, Hareketlilik Ortaklığı, vb. gibi çeşitli uluslararası panel ve süreçlerin aktif bir üyesidir. Gürcistan dinamik olarak, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) ile işbirliği yapmakta ve bu merkezin desteği ile, Litvanya ile ilticaya ilişkin meselelerde bilgi alışverişi için bir İşbirliği Anlaşması yapmıştır. 2015 yılında, Avusturya Menşe Ülkesi ve İltica Araştırma ve Belgelendirme Merkezi (ACCORD) ile bir İşbirliği Anlaşması yapmıştır.
40. Gürcistan, yirmi yıldan uzun bir süredir zorla yerinden etme ile başa çıkmaktadır. Gürcistan'da, ülke içinde yerinden olmanın ilk dalgası 1992-93 yıllarında olmuş ve bunu 2008'deki en büyük ikinci dalga izlemiştir. Günümüzde, Abhazya (Gürcistan)'dan ve Tskhinvali Bölgesi/Güney Osetya (Gürcistan)'dan kayıtlı IDP'lerin toplam sayısı 269.157'dir. BM Genel Sekreteri, "Abhazya, Gürcistan ve Tskhinvali Bölgesi/Güney Osetya Gürcistan'dan iç yerinden edilen insanların ve göçmenlerin durumu" konulu son raporunda vurguladığı üzere "geri dönme hakkı ve bunun iç yerinden edilen şahıs tarafından uygulanması, bu nedenle siyasi meselelerle veya barış anlaşmalarının sonuçlarıyla bağdaştırılamaz. Esas ihtilafın herhangi bir çözümünden bağımsız olarak sağlanacak geri dönüşün, hem bir insanlık hakkı hem de bir insani mesele olarak kabulü esastır." Bu çağrıya rağmen, yerinden edilen halkın geri dönüş hakkından mahrum edilmesine devam edilmektedir.
41. 2015 yılında, **Yunanistan**, bir milyonun üzerinde mülteci ve göçmen akımı almıştır, 2016'da ise yalnızca Ocak-Şubat aylarında, bu akışların sayısı 130.000 kişiyi bulmuştur. Bu akışları karşılamak ve yönetmek için ilgili masraf, şimdiye kadar 1.8 milyar Euro'yu aşmıştır. En başından beri Yunanistan'un pozisyonu, dayanışma ve insani prensipler temelinde ve Avrupa ve Uluslararası yasalara uyarak, ülkenin ilk karşılama ülkesi olarak yükünün asimetrik olarak artmasına yol açabilecek tek taraflı eylemlerden kaçınarak, Avrupa seviyesinde yük paylaşımı ile karma akışların yönetimi olmuştur. Şu anki şartlar, ülke içindeki insani krizin üstesinden gelmek için aktif AB ve üye ülke desteğinin yanı sıra, 18 Mart 2016 tarihli AB-Türkiye Anlaşması'nın hayata geçirilmesini ve yeniden yerleştirme sürecinin hızlandırılmasını gerektirmektedir. AB-Türkiye Anlaşması temelinde yeni yasadışı göçmenlerin Yunan adalarından dönüşü AB ve Uluslararası yasaya, geri göndermeme ilkesi bakımından, tam uygundur. Yunanistan ve Türkiye, Yunanistan ve Türkiye arasındaki geri kabul anlaşması çerçevesinde, yasadışı göçmenlerin Yunan adalarından doğrudan Türk sahiline iadesini amaçlayan hızlandırılmış geri kabul prosedürlerini hayata geçirmiştir. Yunanistan'da sığınma başvuruları, vaka bazında değerlendirmeye alınmaktadır. Yunanistan, uygulama seviyesinde hızlı uygulamaya olanak sağlamak için bütün gerekli yasal-idari düzenlemelere girişmiştir.
42. Yeniden yerleştirme prosedürlerinin, yaklaşık 72.000 kişiye uygulanması beklenmektedir. Türkiye'den AB'ye deniz veya kara yoluyla yasa dışı yeni göç rotalarının önlenmesi için Türkiye her türlü tedbiri alacaktır. Yunanistan her zaman, yeniden yerleştirme programının başarılı bir şekilde hayata geçirilmesinin, kaçakçılığı

durdurmaya yardımcı olacağını ve göçmenlere, canlarını tehlikeye atmak dışında bir alternatif vereceğini vurgulamıştır. Yunanistan, Suriye ile sınırı olan ülkelerde, mültecilerin yeniden yerleştirilmesi için yeni bir programı desteklemektedir. Mart'ın ortasına kadar, AB ve Schengen üye ülkelerinde 4.555 kişinin yeniden yerleştirildiğini belirtmekte fayda vardır. Uluslararası korumaya ihtiyacı olmayan kişilerin menşe ülkelerine geri dönmeleri gerektiğinden dolayı, bir tekdüze Avrupa İade Politikası'nın hayata geçirilmesi son derece önemlidir. Mevcut geri kabul anlaşmalarının hayata geçirilmesinin yanı sıra, ekonomik göçmenlerin menşe ülkeleri (örneğin, Fas) ile yeni anlaşmaların imzalanmasının hızlandırılması kesinlikle gereklidir. Yunanistan, özellikle mülteciler, göçmenler ve refakatsiz küçükler gibi savunmasız grupların istismar için kolay lokma haline gelebileceği günümüz şartlarında, göçmen kaçakçılığı ve insan ticaretine karşı tedbirler almaktadır.

43. AB Kaçakçılıkla Mücadele Koordinatör Ofisi, Dışişleri Bakanlığında faaliyet göstermekte ve doğrudan Avrupa Göç Komiserliğine rapor vermektedir. AB üye ülkeleri, insan kaçakçılığı ile etkili şekilde mücadele etmek için yeni Avrupa Direktifi 2011/36 (İnsan Ticareti ile ilgili AB Direktifi)ni ve bu Direktif'ten türetilmiş olan ve eş-güdümlü AB eylemi sağlayan İnsan Ticareti'nin yok edilmesine yönelik 2012-2016 AB Stratejisi'ni kabul etmeye ve hayata geçirmeye çağrılmışlardır. AB Direktifi 2011/36'nın yanı sıra Avrupa Konseyi (İnsan Kaçakçılığına karşı eylem ile ilgili Avrupa Konseyi Sözleşmesi) ve Birleşmiş Milletler'in ilgili, kabul edilmiş sözleşmelerinin (Uluslararası Organize Suç ve Protokolleri - "Palermo Protokolü") hayata geçirilmesinde, Yunanistan Dışişleri Bakanlığı, İnsan Kaçakçılığı ile ilgili Ulusal Raportör Ofisi üzerinden, Ulusal Koordinatör görevini gerçekleştirmektedir.
44. İnsan Kaçakçılığı ile ilgili Ulusal Raportör Ofisi, insan kaçakçılığı ile mücadele alanında faaliyet gösteren ülkeler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinden yararlanmakta, kapsamlı ve çok sektörü kapsayan bir Ulusal Eylem Planı'nı hayata geçirmekte ve İnsan Kaçakçılığının Önlenmesi, mağdurların korunması ve bakımı ve suçun önlenmesi için faaliyetleri koordine etmektedir.
45. **Moldova**'da, Göç ve İltica Bürosu'nun Mülteciler Dairesi, İçişleri Bakanlığının bir alt dairesidir ve sığınmacılar, mülteciler ve insani veya geçici korumadan yararlananların idaresi ve sorunlarının çözülmesinden sorumludur. Göç ve İltica Bürosu'nun mülteciler Dairesi: a) sığınmacıların başvurularını kaydeder, bunlarla mülakatlar yapar, ve her sığınma başvurusunun dosyasını tamamlamak için gerekli olan veri ve kanıtları toplar; b) sığınmacı ve herhangi bir koruma biçiminin yararlanıcılarına sunulan koruma ve yardım tedbirlerini üstlenir; c) gerekirse sığınmacılar ve mülteciler için konaklama merkezlerinin kurulmasını önerir ve bu merkezleri yönetir; d) kendisine tahsis edilen fonların ve diğer yardımların yanı sıra sığınmacı ve mültecilere ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından sağlanan mali yardımların yönetiminden sorumludur; e) Moldova Cumhuriyeti mevzuatının gerektirdiği şekilde mülteci ve iltica alanındaki diğer görevleri yerine getirir. Sığınma talebi alma yetkisine sahip olan diğer makamlar: Sınır polisi; Polis güçleri; Adalet Bakanlığının Cezaevi Kurumları Dairesinin Birimleri veya emniyet gücü kapsamındaki muvakkat yakalama alt birimleridir.
46. Moldova Cumhuriyeti, Moldova Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiseri (UNHCR) arasında imzalanmış işbirliği anlaşması temelinde UNHCR ile işbirliği yapmaktadır. Moldova Cumhuriyeti, şu uluslararası göç ortaklıklarının parçasıdır: Prag Süreci, Doğu Ortaklığı Göç ve Sığınma Paneli, Budapeşte Süreci. 15-16 Aralık 2015 tarihlerinde Stockholm, İsveç'te, UNHCR tarafından hayata geçirilen Doğu Avrupa ve Güney Kafkasya'da İltica Sistemleri Kalite Girişiminin ikinci safhası başlatılmıştır. Projeden faydalananlar, Ermenistan, Azerbaycan, Belarus,

Gürcistan, Moldova Cumhuriyeti ve Ukrayna'da idari safhada iltica başvurularının incelemesinden sorumlu makamlar, sınır kontrol makamları ve devlet mahkemeleridir. Bu proje, projeye dahil olan ülkeler içerisindeki kurumsal kapasite oluşturma ile bu ülkelerdeki iltica prosedür kalitesinin artırılmasına odaklıdır.

47. Moldova Cumhuriyeti'nin yetkili hizmetleri tarafından yapılan analizler ve toplanan veriler, Moldova Cumhuriyeti'ne yakın zamanda yabancı akışı riski göstermese de, Başbakan, Acil Eylem Planı geliştirilmesi için iki çalışma grubu oluşturulmasını emretmiştir (bu plan, mültecilere ilişkin karşılama, kimlik belirleme, statü verme, olası yardım önlemleriyle ilgili eylemlerin ve bunların hayata geçirilmesinden sorumlu olan yapıların planıdır). İlk grup İçişleri Bakanlığı'nın temsilcilerini içermektedir: Göç ve iltica Bürosu, Sınır Polisi Dairesi, Karabine Kuvvetleri, vb. İkinci grup, bakanlıklar arasındadır ve İçişleri Bakanlığı, Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma, Sosyal Güvenlik ve Aile Bakanlığı, Eğitim Bakanlığı, Dışişleri ve Avrupa Entegrasyon Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, İstihbarat ve Güvenlik Teşkilatı, ademi merkezîyet politikaları Genel Müdürlüğü ve Devlet İdaresi içerisindeki yerel yönetimlerden temsilcileri içermektedir.
48. **Romanya** için asıl tehdit, Türkiye, Bulgaristan ve Yunanistan'ın yasadışı göçmenler tarafından kullanılan asıl yolların üzerindeki coğrafi konumları nedeniyle, Suriye, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan, bu ülkelere gelen yabancılar tarafından oluşturulmaktadır. 16 Eylül 2015 tarihinde, Romanya Hükümeti Göç ile ilgili 2015-2018 Ulusal Stratejisini ve korumaya, daha iyi kalitede uyuma ve iltica ile ilgili daha hızlı ve daha güvenilir kararlara ihtiyacı olan kişilerin sığınmaya erişimlerinin olduğunu sağlama bakış açısına sahip olan 2015 Eylem Planı'nı kabul etmiştir.
49. Bu strateji, etkili göç yönetimini amaçlamakta ve Avrupa seviyesinde kabul edilmiş ve ulusal gerçeklerle uyumlu hale getirilmiş politikaları yansıtan stratejik amaç, hedef ve eylemleri içermektedir. Etkili göç yönetimi, belirli vasıflardaki boşlukların üzerine eğilerek ve çok becerikli işçileri çekerek, sıkı bir sığınma politikası üzerinden yardıma ihtiyacı olan kişileri korumak amacıyla, üçüncü ülkelerle daha iyi işbirliği de dahil olmak üzere, yasadışı göç ve yeniden kabul konularına daha sağlam bir yaklaşım sergileyerek gerçekleştirilecektir.
50. Avrupa Komisyonu Başkanı, 25 Ekim 2015 tarihinde, bölgedeki durumu görüşmek için, Arnavutluk, Avusturya, Bulgaristan, Hırvatistan, Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti, Almanya, Yunanistan, Macaristan, Romanya, Sırbistan, Slovenya Devlet veya Hükümet Başkanlarını, Avrupa Parlamentosu Başkanını, AB Konseyi'nin şimdiki ve gelecek başkanlıklarını ve BM Mülteciler Yüksek Komiserini bir araya getirmiştir. İşbirliği ve koordinasyonu geliştirmek için çözümleri amaçlayan ve özellikle karşılama kapasiteleri ve sınır yönetimi: kalıcı bilgi alışverişi ve etkili işbirliği, ikincil hareketleri kısıtlama, mültecileri destekleme ve barınak ve istirahat sağlamak, göç akışlarını birlikte yönetmek, sınır yönetimi, kaçakçılık ile mücadele, mülteci ve göçmenlerin hak ve yükümlülükleri hakkında bilgilendirme kampanyaları, talep edilen gelişim tedbirlerinin düzenli gözetilmesi konularına istinaden ortak amaçlara sahip 17 maddeli eylem planı kabul edilmiştir. Balkanlardaki bu taahhütlerin ve gelişmelerin hayata geçirilmesinin gözlemlenmesi, Avrupa Komisyonu ile eşgüdümlü olarak gerçekleştirilen video konferansları ile gerçekleştirilmektedir.
51. Bu Eylem Planı bazında, Romanya aşağıdakiler gibi bir takım tedbirlerin hayata geçirilmesinde rol almıştır: İsteği üzerine, Slovenya'da, hem asayiş ve kamu güvenliğini sağlamak ve bunun yanında göç akışlarıyla mücadele etme görevine sahip 30 polis memuru konuşlandırmak; ve Sivil Savunma Mekanizması içerisinde, Sırbistan için

220.000 EUR acil insani yardım yapmak. Ayrıca, Romanya, FRONTEX tarafından, bu yol üzerinden bulunan ülkelerde tertiplenen Müşterek Harekatlara uzmanlar ile katılım yapmaktadır (sınır Yunanistan/Makedonya, Bulgaristan/Türkiye, Bulgaristan/Sırbistan). Taahhütlere göre, Romanya, Mart-Aralık 2016 tarihleri arasında Tabanovce'de Sırbistan'dan gelen sınırda, Frontex Müşterek Harekat Koordinasyon Noktalarında daimi partner konumuna gelecektir.

52. Romanya'da sığınma, Romanya'da koruma arayan yabancılar için hukuki usulü, Romanya'da koruma verilmiş yabancılar için hukuki usulü, korumayı vermek ve geri çekmek için olan prosedürlerle ilgili hükümleri ve bunların yanı sıra AB üye ülkelerinin sorumluluklarına ilişkin prosedürleri belirleyen 122/2006 no'lu Yasa ile tanımlanmıştır (2007'de düzeltilmiş ve ekleme yapılmıştır). Sığınma Yasası: prensipler ve prosedür güvenceleri; sığınma prosedürlerine erişim; ayrımcılık yapmama ilkesi ve geri göndermeme ilkesi; aile birliği; sığınmacıların hak ve yükümlülükleri; devlet korumasından yararlanan kişilerin hak ve yükümlülükleri; sığınma başvurularının yapılması ve değerlendirilmesi için prosedür; hızlandırılmış prosedür; velisiz çocuklar; sorumlu üye ülke ile ilgili prosedür gibi konular hakkında hükümler içermektedir.
53. Sığınma Yasası hükümleri, ırk, milliyet, etnik köken, dil, din, sosyal statü, inanç, cinsiyet, cinsel yöneliş, yaş, engellilik, doğum statüsü ve elde edilmiş statüye bakılmaksızın, hiç bir türlü ayrımcılık yapmadan uygulanmaktadır. Sığınma prosedürü sırasında, Romanya topraklarındaki, kalacakları bölgede korunma için başvuru yapan yabancıların, başvuru prosedürünün tamamlanmasından itibaren 15. günün sonuna kadar Romanya topraklarında kalma hakları vardır. Buna istisnalar, hızlandırılmış prosedürde reddedilmiş olan sığınma başvuruları veya sınır kontrol noktalarında gerçekleştirilen prosedür sırasındaki değerlendirmede reddedilmiş olan sığınma başvurularıdır. Bu durumda, başvurusu reddedilmiş olan sığınmacı, prosedür tamamlanır tamamlanmaz hemen Romanya topraklarını terk etmelidir. Sığınma başvurusunu incelemekten kimin sorumlu olduğunun belirlenmesi için olan üye ülke prosedürlerinde, Romanya Göç Kontrolü (RIC) tarafından kararlaştırılan, başvuruyu prosedüre sokmama bildirisinin alınma tarihinden itibaren, ilgili kişi Romanya topraklarında kalma hakkını kaybetmektedir.
54. **Rusya**, uluslararası yasanın evrensel olarak kabul gören normlarına dayalı olarak, yabancı ülke yurttaşlarına sığınma vermek için yavaş yavaş tümleşik bir sistem oluşturmuştur. Şu anda, ulusal sığınma sisteminin ayrılmaz bir parçası, "Mültecilerle ilgili" Federal Yasa № 4528-1'dir. Bu yasa, Rusya Federasyonu topraklarında mülteci statüsünün verilmesi için gerekçeleri ve prosedürleri belirtmekte, mültecilerin hak ve meşru çıkarlarının korunması için ekonomik, sosyal ve yasal güvenceler tesis etmektedir. Yasa, mülteci statüsü, mültecilerin hakları ve özgürlüklerinin icrası ve korunması alanındaki ilişkilerin düzenlenmesinin Anayasaya, uluslararası yasanın genel olarak kabul edilen ilke ve normlarına ve Rusya Federasyonu'nun uluslararası anlaşmalarına uygun olarak gerçekleştirilmesini öngörmektedir.
55. Rusya Federasyonu, göç probleminin artışı bağlamında, topraklarındaki yabancı ülke vatandaşlarına sığınma vermek de dahil olmak üzere, göç ile ilgili mevzuatını geliştirmektedir. Göçmenler ile çalışmak için altyapı da geliştirilmiş ve Rusya Federasyonundaki sığınma talep edenleri kapsar hale getirilmiştir. Örneğin, şu anda Rusya Federasyonu'nun federal birimlerinin 57'sinin topraklarında bulunan, 236 geçici konaklama merkezi (TAC) kurulmuş ve bu merkezlerde, 2.6 binden fazlası çocuk olmak üzere neredeyse 9 bin kişi yaşamaktadır.

56. Günümüzde, Rusya Federasyonu'nda, mültecilerin problemleriyle başa çıkmak için özel bir ulusal (devlet) programı yoktur. Bu sorunlar, 2025'e kadar olan dönemdeki Hükümet Göç Stratejisi'nin ve diğer sosyal programların hayata geçirilmesi için olan Eylem Planı çerçevesinde çözülebilir. Rusya Federasyonu'nda, yabancı uyruklu kişilere sığınma sağlamak için entegre bir sistem oluşturulmuştur ve bu sistem sürekli gelişmektedir. Rusya Federasyonu, uluslararası yükümlülükleri ve ulusal mevzuatı uyarınca, yabancı ülke vatandaşlarına sınırları içerisinde üç çeşit barınma sunmaktadır: siyasal sığınma; mülteci olarak kabul edilme; ve geçici barınma, bunlar, menşe ülkelerine, dinlerine, uyruklarına ve ırklarına bakılmaksızın, ihtiyaç içinde olan yabancı vatandaşlara, Rusya Federasyonu toprakları içerisinde koruma sağlamaktadır.
57. Mültecilerin sorunları, 2025'e kadar olan dönemdeki Hükümet Göç Stratejisi'nin ve diğer sosyal programların hayata geçirilmesi için olan Eylem Planı çerçevesinde düzenlenmektedir. Bu sığınma sisteminin önemli bir elemanı, sığınma talep edenler için geçici konaklama merkezleridir. Rusya Federal Göç Servisi (FMS), mülteci statüsü için başvuran kişiler için şu anda, 500 kişi kapasiteli, dört geçici konaklama merkezine sahiptir. Rusya Federasyonu Hükümet Göç Stratejisinin hayata geçirilmesi sürecinde önemli bir faaliyet, göç alanında, hem ikili temelde hem de ilgili yabancı ajanslar, lider uluslararası entegrasyon kuruluşları, platformları ve forumlarıyla, Rusya FMS'inin uluslararası işbirliğinin teşvik edilmesidir.
58. Günümüzde, yaklaşık 11 milyon yabancı ülke vatandaşı ve ülkesiz kişiler, farklı amaçlar ile Rusya Federasyonu topraklarına yaşamaktadır. Mevcut durum göz önüne alındığında ve Avrupa'daki göç krizi nedeniyle, Rusya Federasyonu'nun göç akışlarının düzenlenmesi, yasadışı göçle mücadele ve uluslararası koruma alanlarındaki etkileyici deneyimine yabancı partnerler tarafından artan ilgi gösterilmektedir. 2015'e kadar olan dönem içinde Göç Stratejisi'nin uygulamada hayata geçirilmesi çerçevesinde, göçmenlerin yasal kalmaları için fırsatlar artırılmış ve yasadışı göçle mücadele tedbirlerinin etkinliğini artırmak için çalışmalar yapılmıştır. Yabancı ülke vatandaşları ve ülkesiz kişilerin geçici alıkonması, Rusya Federasyonu'nun ülke sınırı çıkarma işlemine tabi tutulması, sınır dışı edilmesi veya geri kabul edilmesi için olan sistem başarıyla çalışmaktadır. Yasama önlemlerinin bir sonucu olarak, kanuna uygun olarak çalıştırılan işçilerin sayısında kayda değer bir artış (Rusya'da, son üç yılda, bu sayı 1 milyondan fazla artmıştır) ve bunu ihlal edenlerin sayısında azalma gözlenmiştir, bu da genel göç şartlarının istikrarının sağlanması için önemli bir tedbirdir.
59. **Sırbistan**'da Göç Yönetimi ile ilgili Yasa (2012), göç yönetimi için koordine bir sistemin yanı sıra, hükümetin merkezi ve yerel seviyeleri arasında yatay ve dikey koordinasyon tesis etmektedir. Sığınma ile ilgili Sırbistan Cumhuriyeti Yasası (2008) ve Yabancılar Yasası (2008), önemli yasal belgeler arasındadır.
60. Sırbistan Cumhuriyeti, en yüksek sayıdaki göçmen ve mültecileri için en son varış yeri konumunda olmasa da kendisini, Suriye, Afganistan, Irak ve Orta Doğu'nun diğer istikrarsız bölgelerinden AB üye ülkelerine - Yunanistan ve Bulgaristan'a doğru giden göçmen ve mülteciler ile Batı Balkanlar göç yolunun tam ortasında bulmuştur. Durum günlük olarak değişmektedir ve planlama ve koordinasyon yapmak oldukça zordur. 2015 yılında Sırbistan Cumhuriyeti, 2014 yılındakinin neredeyse 3.5 katından daha fazla olan 580,000 göçmeni kabul etmiş, kayıt altına almış ve bakımlarını sağlamıştır. 2016 yılının ilk iki ayında, göçmenlere yönelik Sırbistan Cumhuriyeti sınırına giriş belgeleri verilmiş, 1,187 yabancı vatandaş sığınma isteğinde bulunmuştur.
61. Kapsamlı göç politikaları oluşturma bakış açısıyla, Sırbistan Cumhuriyeti, ortak göç yönetimi ve göçmenlerin entegrasyonu ve sosyal içerilmesi için şartların oluşturulması

- için stratejik, yasal ve kurumsal çerçeveyi hazırlamıştır. Sırbistan Cumhuriyeti, göçmenlerin korumasına ilişkin bütün standartları karşılamaktadır. Göçmenlere Sırbistan'da kaldıkları süre boyunca, insan haklarına tam saygı ile, yeterli desteği vermek, uygun kabul, geçici barınak, sağlık hizmetleri, gıda ve ilaç yardımının yanı sıra sığınma prosedürü hakkında bilgi almalarına olanak sağlamak için muazzam çaba sarf edilmektedir. Aynı zamanda, sınır kontrolünü iyileştirmek ve insan kaçakçılığı ve kaçakçılık faaliyetlerini önlemek için çaba sarf edilmektedir.
62. Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti, 18 Temmuz 2015 tarihinde, ayrıca, Çalışma Grubu'nun başkanlığını yürüten, Çalışma, İstihdam, Gazi ve Sosyal İşler Bakanı, İçişleri Bakanı, Savunma Bakanı, Sağlık Bakanı, Avrupa Entegrasyonundan Sorumlu sandalyesiz Bakan, ve Mülteciler ve Göç Komiserinden oluşan, Karma Göç Akışları Sorunlarını Çözmek için bir Çalışma Grubu oluşturmuştur. Çalışma Grubu'nun amacı, alandaki sorunlara özel bir genel bakış ile Sırbistan Cumhuriyeti'ndeki karma göç akışlarını gözetlemek, analiz etmek ve soruları tartışmak, durum hakkında analizler sağlamak ve belirlenen sorunları çözmek için tedbirler önermek ve yetkili devlet organlarının ve karma göç akışları sorunuyla ilgilenen diğer kuruluş ve kurumların konumlarına düzen vermektir.
63. 8 Temmuz 2015'te, tek noktada güvenlik kontrolü, kayıt, tıbbi kontrol, besin ve su yardımı ve kalacak yer sağlamak için Presevo'da Karşılama-Transit Merkezi açılmıştır. 4 Eylül 2015 tarihinde, Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti, bir Göçmenlerin Kitleli Akımı Halinde Müdahale Planı'nı kabul etmiştir. Planın amacı, Sırbistan Cumhuriyeti'ne kitleli göçmen akımı olması halinde yeterli kapasiteyi ve alınacak tedbirleri sağlamaktır.
64. Sırbistan Cumhuriyeti için, AB üyeliği için aday bir ülke olarak ve Balkanlar rotası üzerindeki zordaki bir geçiş ülkesi olarak, Avrupa Birliği'nin birleşik bir pozisyona varması ve bu zorluğa, düzgün ve etkili şekilde karşılık vermek için ortak tedbirler ve eylemleri içerecek olan kapsamlı bir çözüm üzerinde anlaşmaya vermesi son derece önemlidir. Sırbistan, kendi adına, bu sürece katılma ve katkıda bulunmaya, ve herkes tarafından üzerinde mutabık kalınan ve herkesin çıkarına olan herhangi kapsamlı, sürdürülebilir bir çözümü kabul etme ve gerçekleştirmeye olan isteğini dile getirmiştir. AB üye ülkesi olmasa da, Sırbistan, kota sistemine katılmaya ve bir miktar göçmeni kabul etmeye hazırdır.
65. **Türkiye**'de, gündemdeki maddelerden birisi, Suriye'den gelen mülteci sorununun çözülmesi ve sınır güvenliğinin sağlanmasıdır. Türkiye'ye sığınan Suriyelilere, uluslararası hukuk çerçevesinde, "geçici koruma" sağlanmaktadır. Nisan 2011 tarihinden itibaren, Suriyeliler "açık kapı" ilkesi ile muamele görmektedir. Türkiye, BM Cenevre Sözleşmesi çerçevesindeki "geri göndermeme" ilkesi altındaki yükümlülüklerini titizlikle yerine getirmektedir. Suriyelilerin, ana vatanlarına gönüllü geri dönmeleri, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) tarafından koordine edilmektedir.
66. 22 Ekim 2014 tarihinde, Türkiye topraklarında geçici koruma altındaki Suriyelilerin yasal statüsünü belirlemenin yanı sıra bu kişilerin sağlık, eğitim, istihdam, sosyal ve tercümanlık hizmetlerine erişimini sağlamak için, "Geçici Koruma Yönetmeliği" belgesi yürürlüğe sokulmuştur. Geçici koruma altındaki Suriyelilere belirli kota (%10) dahilinde çalışma izni verilmesine ilişkin Yönetmelik 15 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
67. 3 Mart 2016 tarihi itibarıyla, Türkiye'nin 10 ilindeki mülteciler için 26 geçici barınma merkezinde, 272.820 Suriyeli bulunmaktadır. Türkiye'de, geçici konaklama merkezlerinde ve dışında kalan Suriyelilerin toplam sayısı 2.7 milyon kişiyi geçmektedir (2.715.789 kişi resmi olarak kaydedilmiştir). 26. Geçici Barınma Merkezi olan Hatay Güveççi Geçici Barınma Merkezi, 1 Şubat 2016 itibarıyla mültecileri kabul etmeye başlamıştır. Mülteciler için geçici barınma merkezi dışındaki Suriyeliler, yoğun olarak,

Türkiye'nin 10 ilinde toplanmışlardır (Şanlıurfa, Hatay, İstanbul, İzmir, Adana, Mersin, Kilis, Mardin, İzmir, Bursa). Suriye'den gelen bütün kayıtlı mülteciler, bir sağlık taramasından geçirilmişlerdir. Türkiye topraklarında geçici korumayla mülteciler için geçici barınma merkezleri dışında kalan Suriyeliler, devlet hastanelerinde bedava sağlık hizmetleri alma hakkına sahiptir.

68. Birleşmiş Milletler Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı (3RP); BM İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi (OCHA), BM Kalkınma Programı (UNDP) ve BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) işbirliğiyle geliştirilmiştir. Bu plan, Suriyeli mültecilere ev sahipliği yapan başlıca beş ülkeye odaklanmaktadır (Türkiye, Lübnan, Ürdün, Irak, Mısır). Planın amacı, insani yardım sağlayarak, Suriye'den gelen mültecilerin ve ev sahibi toplulukların sürdürülebilirliğini geliştirmeye katkıda bulunmaktır. Asıl plan 2015-2016 dönemi için tasarlanmış ancak 2015 yılının sonunda güncellenmiş ve 2016-2017 yılında hayata geçirilecektir.
69. "3RP" Planı'nın bir parçası olarak, 2015 yılında, Türkiye'ye, koruma, temel ihtiyaçlar, eğitim, sağlık, gıda ve istihdam sağlaması için 624 milyon USD tutarında bir meblağ tahsis edilmiştir. Ancak, Türkiye yalnızca hedeflenen bu miktarın %46'sına eşit olan 286 milyon USD meblağ almıştır. 2015 yılında, Plan, belirlenen miktarın %62'si için fonlanmıştır. 2016 yılındaki Bölgesel Strateji Genel Bakış Raporuna göre "3RP" Planı kapsamında, 2016-2017 yılında, Türkiye'deki Suriyeli mülteciler için 806 milyon USD tahsis edilecektir.
70. 20 Kasım 2015 tarihinde, 70. BM Genel Kurulu'nda, Türkiye'nin girişimi üzerine, Suriyeli mülteciler meselesi ("Akdeniz havzasındaki düzensiz göçmenlerin ve özellikle Suriyeli sığınmacıların trajedilerine ilişkin küresel farkındalık") görüşülmüştür. Bu meselenin BM Genel Kurulu'nda görüşülmesi, Türkiye'nin Suriyeli mültecilere ilişkin politikası, mültecilerin kabulü ve korumasının masrafları ve yük paylaşımına duyulan ihtiyaç hakkında uluslararası toplumu bilgilendirmek için bir fırsat sunmuştur. Aynı zamanda, BM Genel Sekreteri, mülteci ve göçmen konularında yüksek düzeyli toplantıların tertibini belirleyen 2016 Faaliyet Programını sunmuştur. Bu faaliyet programı, şu önemli toplantıları içermektedir: 4 Şubat 2016 tarihli Suriye konulu Yüksek Düzeyli Konferans (Londra); 30 Mart 2016 tarihli Suriyeli mültecilerin yeniden yerleştirilmesi konusuna dair Yüksek Düzeyli Konferans (Cenevre); 24-25 Mayıs 2016 tarihli Dünya İnsani Zirvesi (İstanbul), ve 19 Eylül 2016 tarihli büyük mülteci ve göçmen hareketi hakkında Genel Kurul Üst Düzey Oturumu.
71. Göç yolları merkezindeki jeopolitik konumu nedeniyle, **Ukrayna**, göçmenlerin karşılanması, transferi ve geçişlerinin yapıldığı bir ülke olarak küresel göç süreçlerinde yaygın bir biçimde yer almaktadır. Göç alanındaki yasal çerçeveyi şekillendirmedeki kuşkusuz başarılarına rağmen, son zamanlara kadar, Ukrayna'nın Hükümet Göç Politikası'nda alanların sınırları belli değildi, bu politikanın stratejik amaçları ve hedefleri ve hatta en önemli halka olan, bu alandaki temel sorunlara odaklı bir göç organı, bulunmamaktaydı. Şimdi böyle bir organ kurulmuş ve faaliyete başlamıştır ve gerekli kaynak ve personeli harekete geçirme süreci devam etmektedir.
72. 2001 yılında, "Mültecilerle ilgili" Ukrayna Yasası'nın yeni hali kabul edilmiştir, bu yasa uluslararası uygulamalarla tam uyum içerisindedir ve bu yasa ile yabancıların ve devletsiz kişilerin mülteci statüsü almaları için olan prosedürler önemli ölçüde değiştirilmiştir. Karar verme sürecindeki kontrolü güçlendirmek adına, başvuruların değerlendirilmesi için iki safhalı bir sistem hayata geçirilmiş ve bu sistem ile mülteci statüsü verilmesine dair daha yüksek karar-alma verimliliği ve her seviyedeki yetkililerin mülteci statüsü verirken yaptıkları tavsiyelere dair sorumlulukları güçlendirilmiştir.

73. Avrupa Birliği ve Ukrayna arasında vize serbestliğiyle ilgili Eylem Planı'nın hayata geçirildiğinden emin olmak ve Ukrayna'nın G Politika larını hayata geçirmek için, iltica hakkı verilmesine dair ulusal sistem geliştirilmiştir. Ukrayna'daki problem, diğer Avrupa ülkelerinden farklı olarak, insan hakları koruma ilkeleri erevesi dışında kalan, yardım ve geçici koruma için yasal kurumların yokluğuydu. Ukrayna'da bulunan ciddi sayıdaki yabancılar ve ülkesiz kişilere, "Mültecilerle ilgili" yasada belirlenen şartlara uygunsuzluk nedeniyle mülteci statüsü verilememekteydi. Aynı zamanda, vatandaşı oldukları ülkelerine veya önceki ikametlerine dönmeleri, çevresel, teknolojik veya diğer acil durum şartları nedeniyle imkansızdı.
74. Yabancılar ve ülkesiz kişiler hiç bir statüye sahip olmadan Ukrayna'da kalıyor ve bu durumdan doğan bütün olumsuz sonuçlara maruz kalıyorlardı. 2011 Mayıs ayında, Ukrayna Cumhurbaşkanı'nın Kararnamesi ile, Ukrayna'nın G Politikası Konsepti kabul edilmiştir. Bu stratejik belge yalnızca göç alanında ülkenin önceliklerini belirlemekle kalmayıp, bu konseptin hayata geçirilmesi için kamu merciler için özel görevler tanımlaması açısından önemlidir.
75. Bu konseptin amaçlarından birisi, mültecilerle ilgili mevzuatın sürekli gelişimi, yabancılar ve ülkesiz kişilere Ukrayna'da ek veya geçici koruma veya iltica ile ilgili hükümlerin mevzuatta hazırlanması ve kabul edilmesidir.
76. Ülkedeki mültecilerin, başlıca menşe lkeleri, Afganistan (1142), Ermenistan (195), Azerbaycan (129), Rusya Federasyonu (102), Suriye (59), Sudan ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti (her biri 55), İnan, Irak'tır (her biri 45). Ukrayna'da fazladan korumaya ihtiyaı olduğu belirlenen kişiler ise, Suriye (352), Afganistan (82), Somali (50) ve Irak'tandır (22).
77. "Mülteciler ve fazladan veya geçici koruma ihtiyaı olan kişilerle" ilgili Ukrayna Yasası'nın 14. Maddesine göre, mülteci veya fazladan korumaya ihtiyaı olan kişi olarak tanınmış olan kişiler, Ukrayna Anayasası ve Yasaları'nın yanı sıra, Ukrayna Yüce Radası'nın kararı doğrutusunda Ukrayna'nın sorumluluklarının olduğu uluslararası anlaşmalarla aksinin gerektirildiği durumlar hariç olmak üzere, Ukrayna vatandaşları ile aynı haklara ve özgürlüklere sahiptirler ve aynı görevleri yerine getirirler.
78. Ukrayna Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na göre, 1 şubat 2016 itibariyle, Ukrayna'da, Donets Havzası ve Kırım'dan gelmiş olan 1.704.937 yerinden edilmiş kişi veya 1.346.276 yerinden edilmiş aile bulunmaktadır. 714.867 aile yardım için başvurmuştur, bunlardan 669.487'si yardım almıştır. lke içinde yerinden olmuş kişiler (IDP) de savaştan kaçtıkları için, genellikle mülteci olarak adlandırılır.
79. "lke içinde yerinden olmuş kişilerin hak ve özgürlüklerinin güvenceye alınmasıyla ilgili" Ukrayna Yasası, Ukrayna vatandaşlarının Ukrayna anayasası ile güvenceye alınmış hak ve özgürlüklerinin ülke içinde yerinden olmuş kişiler için de uygulanmasını, bu kişiler için uygun sosyal adaptasyon koşullarının oluşumunu, bu kişilere geçici yerleşim sağlanmasını, iş bulmakta yardımı, ve bunların eğitimlerine devam etmesini sağlamaktadır. Ayrıca, bu kişilerin ayrımcılık ve zorla ülkelerine iadede korunması ve isteyerek dönme durumunda yardımda bulunulması da öngörülmektedir.

III. NİHAİ TESPİTLER

80. 21. yüzyılda, uluslararası toplum, karmaşık küresel zorluklardan biri olan dünya insanların özgürlük ve güven içinde yaşamalarını sağlamak ile ilgilenmelidir. İnsanlar, siyasal, ekonomik, sosyal veya kültürel hakları ihlal edildiğinden dolayı ana vatanlarını

terk etmekte, insan haklarının düzgün bir şekilde yerine getirilemeyeceği doğal afetlerden ve savaşlardan kaçmaktadırlar.

81. Dünyadaki dinamik olarak değişen durum, mülteci problemlerine yeni yaklaşımlar ve çözümler arama gereğini beraberinde getirmektedir. Dünyadaki ülkelerin temel göç politikası konseptinin, kendi vatandaşlarının koruması ve çoğalmasının yanında, göçmenlerin düzgün karşılanması ve yerleştirilmesinin düzenlenmesi olması gerekmektedir.
82. Mülteci sorunlarının çözümü için şartları sağlamak adına atılması gereken adımlar, ulusal mevzuatları ve demokratik kurumları güçlendirecek, yaygın olarak kabul gören ilke ve normlarla bağdaşmayan yasa ve yönetmeliklerin tekrar gözden geçirecek ve gerekirse kaldırılacak tedbirleri içermektedir.
83. Ülkelerin göç politikaları, göç akımlarını ve bunların sosyo-ekonomik adaptasyonu ile entegrasyonunu etkili şekilde kontrol edecek tedbirleri içermelidir. Mültecilerin ve yerinden olmuş kişilerin yanı sıra, bu kişilerin varlığından etkilenmiş olan topluluklara gerçekten yardım etmeye hazır olmak gereklidir. Mülteci problemi, güçlü bir siyasi iktidar olduğunda ve ilgili toplumlar ve bölgeler yüksek seviye kararlılıkla katkıda bulunduğu çözülecektir.
84. Daha büyük tutarlık ve sinerji elde etmeyi amaçlayan siyasi iktidarı güçlendirmek adına, Karadeniz ülkelerinin parlamenterlerinin, bölgenin hızla değişen durumu hakkında tam bilgiye sahip olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda, Asamble, bölgedeki gündem konularına dair istişareler düzenlemeye katkıda bulunmanın yanı sıra, Asamble üyelerinin farkındalığını artırmak için araştırma heyetleri mekanizmalarını kullanabilir.
85. Mülteci sorunlarına çözüm arayışında, bölgesel kuruluşların bütün ülkeler ile bilfiil ilgilenmeleri gerekmektedir. Bu süreçte başarı elde etmek, uluslararası kuruluşların ve STK'ların da güçlü çabalarını gerektirmektedir.
86. Mültecilerin korunması ortak bir hedeftir. Yalnızca birlikte çalışmak ve her bir ülkenin ve uluslararası kuruluşun güçlü noktalarını, STK'lar ile işbirliği içinde, desteklemek mülteciler için gerekli olan etkili korumayı sağlayabilir.